MAATALOUS

Lehmä vaihtaa sukupuolen useimmiten ravintolan keittiössä.

PAAVO MOROTTAJA KOMMENTOI HÄRÄNLIHAN SYNTYÄ MT:N FACEBOOK-SIVULLA

Sokerijuurikkaalle tuntuva hinnankorotus

MTK:n sokerijuurikasvaliokunta ja Sucros ovat sopineet juurikkaan hinnankorotuksesta vuosille 2013 ja 2014.

Hinta täydelle kiintiömäärälle nousee yli 40 euroon juurikastonnilta. Koko toimialasopimus juurikastonnille laskettuna vastaa noin 47,50 euron juurikastonnihintaa, kun siinä huomioidaan jo aiemmin kuljetuskorvaukseen varatut rahat.

”Nyt sovittu hinta kestää eurooppalaisen hintavertailun, vaikka viljelijät eivät ole Suomessa sokeriteollisuuden omistajia. Säkylän tehtaan täysi kiintiö on vain kylvämistä vaille valmis”, sokerijuurikasvaliokunnan puheenjohtaja **Pekka Myllymäki** sanoo.

Myllymäki kertoo yhteisen näkemyksen olevan, että kaksivuotinen sopimus innostaa viljelijöitä lisäämään tuotantoa viime vuodesta ja investoimaan tuotantoon. ”Sopimuslisä antaa mahdollisuuden päästä tuotantomäärään, joka kattaa koko kiintiön”, Myllymäki kertoo.

Suomen sokerikiintiö on 80 999 tonnia sokeria. Sen täyttämiseen tarvitaan noin 14 000 hehtaarin ala juurikasta. Tietopalvelukeskuksen tilastojen mukaan sokerijuurikkaan viljelypinta-ala oli viime vuonna 11 700 hehtaaria. Vuonna 2011 pinta-ala oli 14 100 hehtaaria.

2000-luvun ensimmäiset vuodet ala oli vuosittain noin 30 000 hehtaaria. Ennen vuoden 2005 EU:n sokerireformia Suomen kiintiö oli 146 000 tonnia. Kiintiön leikkaus johti Salon tehtaan sulkemiseen vuonna 2007. Ainut nykyisin toiminnassa oleva tehdas on Säkylässä.

Suomessa kulutetaan sokeria noin 210 000 tonnia vuodessa. Kotimainen tuotanto riittää täyttämään siitä noin 40 prosenttia.

Sucros on käynyt kampanjaa juurikaspinta-alan nostamiseksi. Sucroksen nettisivuilta löytyy esite sokerijuurikkaan viljelyn aloittamiseen.

TUURE KIVIRANTA

MARKKU VUORIKARI

Uuden sopimuksen uskotaan lisäävän juurikkaan viljelyä viime vuodesta.

Lihan tuonti kasvoi lähes viidenneksen

Lihan tuonti kasvoi viime vuoden tammi–marraskuussa 19 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta.

Suomeen tuotiin tammi–marraskuun aikana yhteensä yli 70 miljoonaa kiloa lihaa, ilmenee Gallup Elintarviketiedon lihamarkkinakatsauksesta.

Suhteellisesti eniten kasvoi naudanlihan tuonti, joka oli yli neljänneksen edellisvuotista suurempi. Nautaa tuotiin Suomeen kaikkiaan runsaat 15 miljoonaa kiloa.

Sianlihaa tuotiin runsaat 30 miljoonaa kiloa, mikä oli 23 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

Siipikarjanlihan tuonti lisääntyi myös mutta punaista lihaa maltillisemmin.

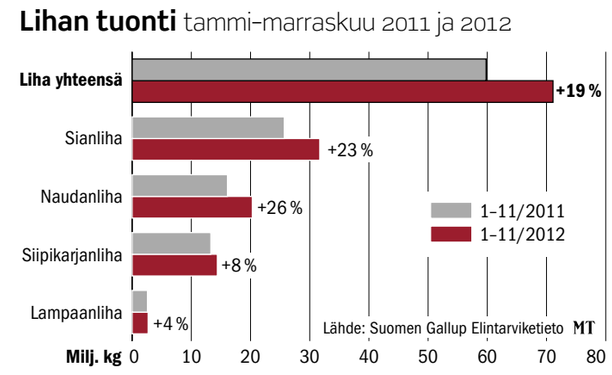

Kulutus kasvaa, tuotanto vähenee

Tuonti on kasvanut kotimaisen tuotannon vähennyttyä lihaalan heikon kannattavuuden takia.

Kustannukset ovat nousseet rajusti, ja moni tuottaja on kuvaillut viime vuotta taloudellisesti uransa vaikeimmaksi.

Hankalin tilanne on ollut sian- ja naudanlihan tuotannossa.

Sianlihan tuotanto on vähentynyt neljä prosenttia viime vuodesta ja naudanlihan tuotanto kaksi prosenttia.

Tammi–marraskuussa sianlihan kulutuksen kotimaisuusaste oli runsaat 82 prosenttia ja naudan alle 78 prosenttia.

Samaan aikaan lihan kulutus on kasvanut edelleen noin kaksi prosenttia vuoden takaisesta.

Siipikarjanlihan suosio jatkuu

Lihantuotantoaloista vain siipikarjan tuotanto on kasvanut vuodesta 2011.

Tammi–marraskuussa 2012 tuotantoa oli noin seitsemän prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Selvimmin kasvoi broilerituotanto.

Myös siipikarjanlihan kulutus kasvaa muuta lihaa nopeammin. Tammi–marraskuussa kulutus kasvoi neljä prosenttia.

Kulutuksen kotimaisuusaste on tällä hetkellä korkein siipikarjanlihassa. Syödystä siipikarjanlihasta runsaat 84 prosenttia on suomalaista.

Lampaanlihan tuotanto väheni tammi–marraskuussa seitsemän prosenttia vuoteen 2011 verrattuna.

Lampaanlihan kulutus ei tuona aikana juurikaan kasvanut, mutta tuonti lisääntyi neljä prosenttia. Kulutuksen kotimaisuusaste on edelleen vain runsaat 20 prosenttia.

TERHI TORIKKA

Luomuviljely yleistyy hitaasti kiiruhtaen

Sadot pärjäävät hyvin kilpailussa ja ympäristö kiittää, tutkimus vahvistaa

WASHINGTON

Vaikka luomutuotteille alkaa olla kysyntää kaikkialla maailmassa, luonnonmukaisesti viljellään vain vajaata prosenttia maailman maatalousmaasta eli 37 miljoonaa hehtaaria.

Sertifioituja luomuviljelijöitä oli vuoden 2010 tilastossa eniten Intiassa (400 551), Ugandassa (188 625) ja Meksikossa (128 826). Vuosina 2009–2010 ekologisen viljelyn ala kasvoi kuitenkin reippaimmin Euroopassa.

Samaan aikaan koko maailman luomuala kutistui 0,1 prosenttiyksikköä, pääasiassa Intian ja Kiinan takia. Kaikkiaan luomupellon määrä kuitenkin yli kolminkertaistui jaksolla 1999–2010.

Paluu luonnonmukaisiin menetelmiin alkoi yleistyä 1950- ja 1960-luvuilla, kun kuluttajien huoli väkilannoitteiden ja tuholaisten torjunta-aineiden runsaasta käytöstä johti vaatimuksiin puhtaasta ruuasta.

Vuoteen 2010 tultaessa luomutuotteiden kaupan arvo maailmassa ylti 44 miljardiin euroon.

Satoisa ja rahakas

Luomusertifikaatteja jakavat järjestöt asettavat viljelijöille jonkin verran vaihtelevia vaatimuksia, mutta kemikaalit ovat pannassa kaikkien sääntöjen mukaan. Se vähentää niin vesistöjen kuin ihmistenkin altistumista kemikaali- ja myrkkyjäämille.

Yhdysvalloissa toimiva Rodale-instituutti on verrannut vuodesta 1981 perinteistä ja luomutuotantoa Yhdysvaltain maissi- ja soijapelloilla.

Tutkimuksen mukaan luomupellot tuottivat 30 vuoden aikana yhtä hyvän sadon kuin perinteiset. Ekologiset lajikkeet pärjäsivät tavallisia paremmin lievän kuivuuden oloissa.

> Vuoteen 2010 tultaessa luomutuotteiden kaupan arvo maailmassa ylti 44 miljardiin euroon.

Luonnonmukaiset pellot sitoivat perinteisiä paremmin hiiltä, mikrobeja ja vettä. Luomuviljelmien taloudellinen tuotto oli lähes kolminkertainen muihin verrattuna. Luomun nettotuotto eekkeriltä (0,4 hehtaaria) oli 413 euroa ja tavallisen pellon 141 euroa vuodessa.

Kasvihuonekaasupäästöt taas jäivät luomulla 40 prosenttia pienemmiksi.

Luonnostaan luomua

YK:n maatalous- ja elintarvikejärjestö FAO muistuttaa, että luomuviljelyssä on paljon muitakin kuin sertifioituja peltoja. Valtaosa kehitysmaiden pientiloista toimii ekologisesti, koska kemikaaleja ei ole saatavilla tai niitä ei tarvita.

Sertifioiduille luomutuotteille on viime vuosikymmenten aikana löytynyt oma markkinarako ja tuottajat ovat kohentaneet ansioitaan.

Kansainvälisen laatujärjestelmän vaatimukset pakottavat usein myös luomutuottajat kehitysmaissa keskittymään muutamiin ”rahakasveihin”, kuten puuvillaan, kahviin ja kaakaoon. Yksipuolinen viljely aiheuttaa ekologisia ongelmia luomunakin.

Kestävän ruuantuotannon merkitys kasvaa maapallon väkiluvun noustessa ja ilmastonmuutoksen kiihtyessä. Luomu voi edistää ruokaturvaa, parantaa viljelijöiden tuloja, vahvistaa luonnon monimuotoisuutta ja vähentää ekosysteemien haavoittuvuutta ilmastonmuutokselle.

Kestävässä ruokajärjestelmässä pienituloisellakin kuluttajalla on varaa tuoreeseen ja ravitsevaan ruokaan. Viljelijät voivat suojella myös heikommin tuottavia kasvi- ja eläinlajeja, joilla on kyky kestää kuivuutta tai kuumuutta.

LAURA REYNOLDS (IPS)

Laura Reynolds on Worldwatch-instituutin ruoka- ja maatalousohjelman tutkija.

LOUISE REDVERS/IPS

Moni kehitysmaiden pientilallinen on luomuviljelijä siitä yksinkertaisesta syystä, ettei maatalouskemikaaleja ole tarjolla tai niihin ei ole varaa. Kuvan nainen asuu Angolassa.

Nautajaoston Toivanen: Lihansyönti pitää maaseudun elävänä

MTK:n nautajaoston puheenjohtaja **Tomi Toivanen** on tuohtunut tutkijoiden kehotuksista vähentää lihan syöntiä puoleen nykyisestä (MT 14.1.).

Hän muistuttaa, että lihan kulutuksen vähentäminen hävittäisi maaseudulta runsaasti työtä ja elinvoimaa.

”Kotieläintaloudella on suuri työllistävä vaikutus, samoin elintarviketeollisuudella.”

Esimerkiksi kotimaisesta naudasta suurin osa tulee maitotilojen vasikoista.

”Pitäisikö sitten puolittaa myös maidontuotanto tai ryhtyä lopettamaan sonnivasikat?” Toivanen kysyy.

Naudanlihan tuotannon etuihin hän listaa myös peltojen nurmipeitteisyyden myönteisen ympäristövaikutuksen.

”Tutkijat katsovat asiaa liian maailmanlaajuisesti. Suomen oloissa ei ole perusteltua puolittaa lihan kulutusta”, Toivanen toteaa.

TERHI TORIKKA

Lihan kulutusta ei ole perusteltua puolittaa Suomessa, Tomi Toivanen sanoo.

Kun lehmä kuollessaan vaihtaa sukupuolta

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira on puuttumassa lehmälihan nimeämiseen häräksi, Yle kertoi maanantaina 21. tammikuuta.

On yleisesti tiedossa, että monet ravintolat myyvät häränlihaa. Useimmiten se kuitenkin on peräisin lypsyrotuisista sonneista, jopa lypsylehmistä.

Härkä on kuohittu sonni, mutta sellaisia ei juuri Suomessa kasvateta.

Keittiössä tapahtuva lehmän sukupuolenvaihdos innoitti keskustelijoita sekä verkossa että Facebookissa.

Moni kertoi olevansa tyytyväinen, että viranomaiset vihdoin puuttuvat asiaan, joka on ollut yleisesti tiedossa jopa vuosikymmeniä.

Muun muassa Napamirkki iloitsee, että nimitysasiaa selvitetään.

”Jos saan valita, niin söisin mieluusti häränlihaa lehmän sijasta. Nyt ei kuitenkaan ole kannattanut edes harkita ’härän’ lihan ostelemista, koska ei voi mitenkään olla varma, onko se edes härkää.”

Varsinkin MT:n Facebook-seinällä tuotiin useaan kertaan esiin, että minkä tahansa naudanlihan kutsuminen häräksi on kuluttajan johtamista harhaan, jopa suoranaista valehtelua.

”Mä olen sitä kans monesti ihmetelly kun ravintoloissa myydään ’metsästäjän härkää’, et a) mikä se sellanen metsästäjä on kun nautoja ampuu ja b)miten on sattunutkin härkä sinne tähtäimeen?” erä fb-keskustelija pohtii.

”Ruotsalainen geenitekniikka oli jo kauan sitten kehittynyt niin, että puolalainen hevonen muuttui brasilialaiseksi häräksi, kun se oli ollut tukholmalaisen ravintolan keittiössä”, jatkaa toinen kommentoija.

MAIJA ALA-SIURUA

www.maaseuduntulevaisuus.fi
www.facebook.com/maaseuduntulevaisuus

Voit kommentoida juttua Maaseudun Tulevaisuuden verkkolehdessä osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi.*

Mielenosoitus vaati verorahoja luomuun

”Maatalouden teollistuminen aiheuttaa pahoinvointia”

Noin 25 000 ihmistä osoitti mieltään maatalouspolitiikkaa vastaan Berliinissä järjestettävän Vihreän viikon yhteydessä, kertoo Ekowebb.

Mielenosoittajien mukaan verorahoilla ei pitäisi tukea teollista maataloutta vaan kehittää luomumaataloutta.

Väkijoukko vaati, että maatalouspolitiikan painopistettä pitäisi siirtää teollisen tuotannon ihannoimisesta kohti kuluttajien, tuottajien ja eläinten hyvinvoinnin huomioimista.

Maatalouden teollistuminen aiheuttaa ihmisten, eläinten ja ympäristön pahoinvointia.

MT